

Čtení na pokračování,
Část třicátá:

Sotos Chondropoulos:

Svatý Nektarios - Svátý našeho století

Kapitola XVI/3 ... pokračování

Přesto svět či 'přátelský hostinec', na který Nektarios odkazoval, bylo rovněž bratrstvo lidí, velké množství těch, kteří si naprosto nevšimli dne zúčtování a pochybovali o nesmrtelnosti duše.

Nacházel se zcela mimo utrpení, které by tato realita mohla přinášet kvůli štěstí, které cítil díky Kristu a jeho vzkříšení. Kéž by se ta radostná zvěst o zmrtvýchvstání mohla dotknout každého srdce. Bylo na něm jako na duchovním, aby se o to pokusil.

Bohužel, dvacáté století bylo úsvitem největší lidské pošetilosti. Člověk a věda se svými nekonečnými sliby se stávali novými vládci. Hospodin musel přijmout druhé místo za fantaziemi o všemocnosti hmoty. Proč jen se lidé starají o přechodné a pomíjející záležitosti tohoto světa? Proč lidé nevidí krásu ctností? Proč se svaté evangelium čte pouze jako literární dílo, a ne jako instrukce pro život křesťana? Proč? ... Proč? ... Je tolik otázek a žádná odpověď.

Dny mýjely, přišly vánoce, a zase odešly. Minul masopust, začal velký půst a Nektarios zatím neslyšel zcela nic od patriarchy Photia. I když se Nektarios pokoušel stále důvěřovat v obdržení pomoci od patriarchy, nemohl si pomoci, a jen se divil.

Nektarios poslal doporučený dopis novému patriarchovi s odkazem na záležitost, o níž psal, a opět nedostal žádnou odpověď. Nicméně z důvěryhodných a významných zdrojů byl informován, že nový patriarcha dopis obdržel a zapsal ho pod neexistujícím dnem v roce, takže jej mohl odložit na dobu neurčitou.

Léto se svým typickým suchým horkem přišlo a a Nektarios stále neměl žádnou odpověď. Na podzim roku 1903 se Nektarios rozhodl, že musí být důrazný a získat rozhodnutí o tom, jak očistit své jméno. Tehdy se rozhodl, i když pravděpodobnost, že dostane odpověď, byla minimální, že musí napsat ekumenickému patriarchovi do Konstantinopole. V tu dobu toto nejvyšší místo zastával Jáchym III. Byl to Řek do morku kostí a úředník vybavený hlubokým porozuměním a vynikající morálkou i způsoby. Ve skutečnosti měl takový

vhled, že předvídal katastrofální účinek nového demokratického hnutí mladých Turků na Řeky v Anatolii.

Nektarios usedl a rozhodl se napsat následující dopis. Je uveden bez úprav:

Jeho Svatosti, arcibiskupu Konstantinopole, Nového Říma a ekumenickému patriarchovi, panu Jáchymu III.

Vaše Svatosti,

S nejvyšší úctou přikládám pro Vaši Svatost kopii dopisu, který jsem poslal Jeho Blaženosti, patriarchovi alexandrijskému, Photiovi, stejně jako kopie tří dokumentů, který mi vydal patriarcha Sophronios, v nichž mi oznamuje, že jsem byl zbaven svého postavení na alexandrijském patriarchátu. Zbavil mě služby, kterou mi sám svěřil, zprostil mně možnosti být obyčejným knězem a poslal mě pryč bez soudu či vysvětlení, jak můžete jasně vidět z textu přiložených dokumentů.

Smyslem dopisu, který jsem poslal Jeho Blaženosti, patriarchovi Photiovi z Alexandrie, bylo požádat ho o vyřešení nespravedlnosti, která byla vůči mně spáchána, aby bylo spravedlnosti učiněno zadost. Ačkoliv Jeho Blaženost obdržela můj dopis již před více než jedenácti měsíci, stejně jako zprávu o propuštění a můj propustný list, evidentně mě nepovažuje za dostatečně hodna odpovědi. Jsem z té situace na rozpacích a potřebuje poradit. Proto považuji za nutné hledat u Vaší ctihodné Svatosti moudrou radu.

Hlavním důvodem mé žádosti k alexandrijskému patriarchovi Photiovi bylo vyjasnit moji pozici jako hierarchie Východní pravoslavné církve, aby to mohlo být oznámeno církevními autoritám. Mělo by to být uděláno z toho důvodu, protože jak se věci mají, jsem propuštěn, a tak vlastně nepatřím k žádné autokefální církvi. Ačkoliv už jsem v Řecku čtrnáct po sobě jdoucích let, a sloužím vlasti, oficiálně jsem Posvátným synodem Řecké církve považován za hostujícího kněze, a ve všech písemnostech je mi dáván titul 'Hostující hierarcha'.

Skutečnost, že nějaký hierarcha byl zcela propuštěn a nepatří k žádné církvi není dosud známá v církevních análech a cítím, že ani Vaše Svatost stejně jako žádní jiní experti na církevní kánony a usnesení, toto nemohou považovat za správné, ani s tím nemohou souhlasit.

Cítím, že Jeho Blaženost mi dluží odpověď na moji žádost, a že mě bude informovat o mém postavení s ohledem na dopisy a propustné dokumenty, které mi byly zaslány požehnaným patriarchou Sophroniem (kéž je jeho památka věčná), abych si mohl zařídit své záležitosti i život adekvátně tomu.

Současně mám pocit, že je mojí povinností poslat tuto žádost Vaší Svatosti, neboť jsem jako duchovní pod jurisdikcí ekumenického trůnu, jak je zřejmé z listu o mém diákonském svěcení.

Jsem přesvědčen, že Vaše Svatost mě poctí radou, co by mělo být uděláno s ohledem na mé umístění do správné pozice jako archijereje Východní pravoslavné církve.

Zůstávám s nekonečnou úctou; líbám vroucně Vaši pravou ruku a velmi uctivě prosím o Vaše zbožné požehnání a modlitby.

Metropolita pentapolský

Patriarcha Jáchym se dostal do složité situace. Nevěděl, co udělat. Byl třetím, a až dosud nejvyšším patriarchou v řadě, jehož Nektarios oslovil se svojí dramatickou žádostí. Neměl odvahu nabídnout řešení. Aby vyřešil tuto situaci, musel by jít proti patriarchovi Photiovi a okruhu jeho následovníků. Jedním z nich byla královna Olga, která za sebou měla velmi mocného ruského cara.

„Ne ...“ přemýšlel, „není doba na sváry a třenice.“ Nechtěl si ušpinit ruce tím, že by věci urovnal.

Přesto nemohl a ani neignoroval Nektariovu žádost. Poslal mu patriarší pozdravy a důvěrné doporučení, aby zůstal na své pozici jako děkan u Rizarioských. Koneckonců ho netrápily starosti státních úředníků a cítil, že by Nektarios měl být trpělivý o trochu déle.

Nedlouho poté se objevil problém se 'starokatolíky' v Londýně, za něž se Nektarios přimlouval ohledně jejich návratu k orthodoxii. Paradoxně mu patriarcha Jáchym poslal srdečné pozdravy kvůli této záležitosti a odkazoval na Nektaria jako na „svého milovaného bratra a spolupracovníka mne pokorného“.

Když Nektarios obdržel patriarchova doporučení, co by měl dělat, ulevilo se mu, neboť co mohl po lidské stránce udělat, bylo uděláno. Už nebyly žádné dveře, na něž by mohl klepat. Závisel na Hospodinově dobrotě v péči o něj a v jeho zaopatření. Rozhodnutí bylo samozřejmě nakonec na Hospodinu. Nicméně rozum zůstával stát nad tím, že pravoslavný duchovní, biskup s bezúhonnou minulostí a léty dobrých skutků, neměl adekvátní postavení ... Však běda tomu, kdo se pokusí vyhnout se plánům, které s ním Bůh má, a místo toho hledá jiné cesty, které by mohl následovat.

Nektarios byl nyní schopen upřít svoji mysl dopředu a realizovat vlastní záměry. Nemínil dosáhnout vysokých trůnů a velkých zodpovědností. Místo toho chtěl až do dne smrti následovat cestu učení a křesťanské podřízenosti. Ach, jak plný milosti byl duch učení ... Skutečně, být pokorným služebníkem Boží vůle bylo tisíckrát lepší než být sobecký, svévolný a egoistický člověk.

Nektariovy knihy nyní dosáhly určité popularity. Jeho jednoduchému, hutnému a prostému manuálu nazvanému *Posvátný katechismus*, bylo uděleno uznání Oxfordské univerzity. Mnozí Nektariovi přátelé a příbuzní v Athénách

se stali odběrateli jeho děl a mohli je předávat dalším. Nektariův vydavatel, pan Paraskevas Leonis, už mu nepřipomínal jeho dluhy, a místo toho k němu stále posílal své učedníky, aby získal jeho další rukopisy. Dokonce i Nektariův oddaný přítel Costas se nyní stával moudřejším a aktivnějším po dlouhém období smutku po své matce. Tomuto obratu v Costasově osobnosti se mnozí podívovali. Všude chodil, horoucně sháněl odběratele a vždycky se dokázal vracet s minimálně 25 drachmami. Jeho křížová výprava vzkvétala.

Nektarios rozšířil svoje studie, *Nesmrtelnost duše* a *Posvátné památné spisy*. V dotisku jeho třetí edice roku 1901 napsal následující vroucí věnování: Na požehnanou památku mých laskavých, milujících a oddaných rodičů Demose a Balousy, a mých milovaných pokrevních sourozenců, Demetria, Gregori, Smaragdy, Sevasti a Mariory jim vroucně věnuji tuto knihu. Váš syn a bratr, Nektarios Pentapolský.“

V dalších letech odevzdal panu Paraskevovi k vytištění následující studie: *O matce našeho Pána, přesvaté Bohorodici a vždy panně Marii*; *O Božích svatých*; *O tajně svaté eucharistie*; *Zaměřeno na pokání a zpověď* a mnoho dalších. V té době rovněž souhlasil s vytištěním knihy *Výběr ze svatých a Bohem inspirovaných spisů Antiocha, mnicha z Galatie, z lávry sv. Sávy*. Bylo to půvabné dílo obsahující sto třicet kázání, jež byla velmi prospěšná.

KAPITOLA XVII/3

Kromě obvyklého davu, který se shromažďoval na školním dvoře v přední místnosti při nedělních liturgiích, bylo mnoho lidí, kteří se objevovali všude tam, kde Nektarios mohl kázat. Tito lidé ho následovali do farností, které navštěvoval po celých Athénách a Pireu, když dostal od metropolitity povolení to udělat. Rovněž přebíral sloužení náboženských slavností, když nemohli obvyklí kněží. S Costasem Sakkopoulosem jako přátelským oznamovatelem Nektariova programu, lidé věděli, kam jít a přicházeli v zástupech, aby to stihli na ranní pobožnost.

Na Xenophonově ulici, blízko královského paláce, byl nádherná vila, která patřila panu Mathopoulosovi z Patry. Byl to velký statkář a zároveň bratr Eusebia, mnicha, který založil bratrstvo 'Zoe'. Bylo to zhruba rok a půl, co paní domu nabídla pohostinství mladé slepé dívce jménem Chrysanthi. Dívka pocházela z Pirea a její otec zemřel a zanechal ji, její matku i mnoho sourozenců samotných. Její matka byla samozřejmě nucena jít pracovat, aby je zajistila. Dlužno říci, že žili v krajní chudobě. Chrysantino charisma a krásná duše nicméně vystupovala do popředí uprostřed všeho toho trápení.